

Vastgesteld door de buch colleges
op 13-3-2018

Actieplan Minimabeleid en financiële zelfredzaamheid

Versie d.d. 19 februari 2018

Gemeente Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo
2018- 2021

Inhoudsopgave

1. Het startpunt.....	3
1.1 Inleiding.....	3
1.2 Missie en Ambitie Integraal beleidskader	3
1.3 Doelstellingen actieplan Minimabeleid en financiële zelfredzaamheid.....	4
2. Actiepunten	5
3. Randvoorwaarden	8
3.4 Financiën	8
3.5 Evalueren en monitoren.....	8
4. Communicatie.....	10
5. Planning.....	12
6. Bijlagen.....	13
6.1 De gemeenten in beeld	13
6.2 Overzicht betrokken partijen & evaluaties.....	14

1. Het startpunt

1.1 Inleiding

Met de decentralisaties wordt van gemeenten verwacht dat zij integraal werken in het sociaal domein. Een koppeling van het armoedebeleid aan de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening maakt het mogelijk om armoede te relateren aan een breed scala aan beleidsterreinen zoals leefbaarheid, opvang, mantelzorg, vrijwilligerswerk, sport, cultuur, gezondheid, etc.. Dit sluit ook aan bij het uitgangspunt 'integraal werken en maatwerk' van het Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018 (hierna: Integraal beleidskader).

Het college heeft als doelstelling dat iedereen in de maatschappij mee moet kunnen doen en dat het bieden van maatwerk aan de inwoner voorop staat. Het college wil voorkomen dat inwoners niet kunnen participeren door armoede of sociale uitsluiting.

1.2 Missie en Ambitie Integraal beleidskader

De missie voor het sociaal domein luidt als volgt:

“We zetten in op een samenleving waarin het welzijn van onze inwoners centraal staat en waarin inwoners zich bij elkaar betrokken voelen. Daar waar nodig faciliteert de gemeente dat inwoners ondersteuning vinden/krijgen, zodat zij zoveel mogelijk zelfredzaam worden of blijven en eigen regie kunnen voeren over hun leven.”

Een missie die niet door iedere inwoner als vanzelfsprekend zal worden ervaren. Want leven in armoede, het hebben van schulden, het moeten erkennen dat je het zelf niet redt, is niet iets waar je zo maar even mee naar buiten komt. Er heerst nog steeds een taboe op deze onderwerpen. Schaamte overheerst. Hulp vragen en dit ook in een vroeg stadium doen is (soms) dan nog een (te) grote/moeilijke stap.

Hoe zorg je er dan voor dat inwoners zoveel mogelijk zelfredzaam worden en blijven, bij elkaar betrokken zijn/raken, elkaar helpen waar ze dat kunnen, dat inwoners tijdig aan de bel trekken? En dat inwoners laagdrempelig kunnen beschikken over informatie als: waarvoor kan ik bij de gemeente terecht, waar kan dat, wanneer kan dat en hoe doe ik dat? Dit is een uitdaging waar we als gemeenten voor staan.

Het is de ambitie van het college om in dit actieplan op hoofdlijnen te beschrijven wat er de komende jaren moet gebeuren om deze missie voor inwoners te realiseren. Hoe dit moet gebeuren, werken we samen met de Sociaal Teams en de betrokken lokale organisaties in de verschillende gemeenten verder uit.

Onze missie en visie op het sociaal domein, vastgelegd in het integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018 en bestaande uit de onderstaande vijf uitgangspunten, vormt daarbij ons uitgangspunt.

1. Zelfredzaamheid en eigen regie
2. Preventie en vroegsignalering
3. Integraal werken en maatwerk
4. Ruimte aan maatschappelijke initiatieven
5. Experimenteren

1.3 Doelstellingen actieplan Minimabeleid en financiële zelfredzaamheid

Het college heeft de volgende doelstellingen binnen dit actieplan:

1. We zien het hebben van een betaalde baan als de beste oplossing bij het aanpakken of voorkomen van armoedeproblemen.
  - a. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund bij het vinden van een betaalde baan¹.
2. Vanuit de ambitie dat zoveel mogelijk inwoners mee kunnen doen in onze gemeente willen we voorkomen dat inwoners niet kunnen participeren door armoede of sociale uitsluiting.
  - a. Minder inwoners ervaren financiële drempels om deel te nemen aan sociaal-maatschappelijke activiteiten. Daarbij richten we ons in het bijzonder op (gezinnen met) kinderen tot 18 jaar, ouderen en inwoners met hoge zorgkosten.
  - b. Onze ondersteuning bestaat uit een integrale aanpak van armoede en het bieden van maatwerk: armoede hangt bijna altijd samen met problemen op andere leefgebieden. De ondersteuning of oplossing verschilt per persoon.
  - c. We werken intensief samen met relevante (maatschappelijke) partners aan onze gezamenlijke doelen.
3. We ondersteunen inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium bij financiële vragen zodat (op termijn) inwoners in minder grote financiële problemen komen.
  - a. Inwoners weten bij wie ze terecht kunnen met vragen over financiën en we zorgen voor toegankelijke informatie hierover.
  - b. Er is niet alleen ondersteuning voor inwoners met zware financiële problemen maar ook een aanbod gericht op preventie en vroegsignalering. Hierbij hebben wij speciale aandacht voor jongeren in de overgang van 18- naar 18+, laaggeletterden, vergunninghouders, inwoners met een beperking en inwoners met een laag inkomen.
4. We bieden ondersteuning aan inwoners die (tijdelijk) niet financieel zelfredzaam zijn.
  - a. We organiseren laagdrempelige en toegankelijke miniregelingen en schuldhulpverlening.
  - b. De ondersteuning is effectief, efficiënt en wordt snel ingezet.
  - c. We zorgen voor een zo groot mogelijk bereik en gaan niet-gebruik tegen.
  - d. Er zijn geen wachttijden voor hulpvragers met problematische schulden of in crisissituaties.

---

¹ Voor de realisatie van deze doelstelling is een actieplan Participatie vastgesteld door het college en is een actieplan Vergunninghouders, waarbij integratie en participatie voorop staat, in ontwikkeling.

2. Actiepunten

Om eerdergenoemde doelstellingen te realiseren gebruiken we de volgende actiepunten:

1. We ontwikkelen activiteiten (met maatschappelijke partners) op het terrein van preventie en vroegsignalering;
2. We harmoniseren en vernieuwen het beleid op het gebied van inkomensondersteuning en schuldhulpverlening, waarbij integraliteit, maatwerk en administratieve lastenvermindering belangrijke uitgangspunten zijn;
3. We zetten in op laagdrempelige, toegankelijke schuldhulpverlening;
4. We vergroten de bekendheid en het bereik van de inkomensondersteunende (maatwerk)voorzieningen door communicatie en kennisdeling.

We hebben de actiepunten hieronder uitgewerkt. Hierbij is tevens aangegeven aan welke van de vijf uitgangspunten van de visie uit het Integraal beleidskader wordt voldaan.

In het Implementatieplan geven we aan wanneer de verschillende activiteiten naar verwachting opgepakt worden.

1. We ontwikkelen activiteiten op het terrein van preventie en vroegsignalering.

Wat gaan we doen?

1. We nemen deel aan bestaande landelijke projecten waarbij inwoners met schulden proactief worden benaderd.
2. We brengen subsidieregelingen in het kader van armoede en schulden onder de aandacht van maatschappelijke lokale organisaties en faciliteren deze partijen indien nodig bij een aanvraag.
3. In de sociale kaart maken wij melding van organisaties op het gebied van inkomensondersteuning en/of schuldhulpverlening en de producten/regelingen die zij aanbieden.
4. Wij organiseren in samenwerking met lokale of landelijke organisaties workshops, voorlichting (op scholen) en cursussen over omgaan met geld.
5. We leggen verbindingen tussen en maken afspraken met lokale maatschappelijke organisaties / personen die actief zijn op het gebied van armoede, preventie en schuldhulpverlening met als doel kennisdeling en het gezamenlijk oppakken van initiatieven.
6. Wij maken (nieuwe) afspraken/sluiten convenanten met woningcorporaties en energieleveranciers die tot doel hebben het tijdig ingrijpen bij (dreigende) betalingsachterstanden en daarmee het terugdringen van het aantal inwoners met schulden/betalingsachterstanden.
7. Wij organiseren laagdrempelige cursussen in het Taalhuis over financiële huishouding en geldzaken voor mensen die laaggeletterd zijn.
8. Wij volgen de landelijke actuele inzichten en resultaten van de toepassing van mobility mentoring door pilotgemeenten.

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie

Uitgangspunt 2: preventie en vroegsignalering

Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk

Uitgangspunt 4: ruimte aan maatschappelijke initiatieven

Uitgangspunt 5: experimenteren

2. We harmoniseren en vernieuwen het beleid op het gebied van inkomensondersteuning en schuldhulpverlening, waarbij integraliteit, maatwerk en administratieve lastenvermindering belangrijke uitgangspunten zijn.

Wat gaan we doen?

1. We ontwikkelen beleidsregels minimabeleid, waarbij integraliteit, maatwerk en administratieve lastenvermindering belangrijke uitgangspunten zijn.
2. We ontwikkelen een regeling voor chronisch zieken en gehandicapten die een financiële tegemoetkoming biedt in de meerkosten als gevolg van de ziekte of handicap.
3. Wij verlengen en/of intensiveren de deelname aan het Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds.
4. We onderzoeken de mogelijkheid om kindpakketten aan kinderen (tot 18 jaar) aan te bieden.
5. We monitoren de huidige soort verstrekkingen binnen het minimabeleid en betrekken bij de evaluatie de mogelijkheid van een individueel keuzebudget.
6. We maken inzichtelijk welke alternatieven er zijn voor bewindvoering.
7. We experimenteren met het instrument omgekeerde toets.

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie

Uitgangspunt 2: preventie en vroegsignalering

Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk

Uitgangspunt 5: experimenteren

3. We zetten in op laagdrempelige, toegankelijke schuldhulpverlening.

Wat gaan we doen?

1. We ontwikkelen een nieuw integraal beleidsplan schuldhulpverlening periode 2018-2021.
2. We brengen de mogelijkheden van informele ondersteuning door vrijwilligers(organisaties) in kaart voorafgaand of naast de professionele hulpverlening.
3. We evalueren de spreekuren van Sociaal.nl binnen de Sociaal Teams.
4. We intensiveren de samenwerking tussen consulenten Sociaal Team, consulenten Sociaal.nl en maatschappelijke partners op het gebied van schuldhulpverlening.

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie

Uitgangspunt 2: preventie en vroegsignalering

Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk

4. We vergroten de bekendheid en het bereik van de inkomensondersteunende (maatwerk)voorzieningen door communicatie en kennisdeling.

Wat gaan we doen?

1. We intensiveren de voorlichting over inkomensondersteunende voorzieningen en schuldhulpverlening door goede en actuele informatie op de gemeentelijke website, de sociale kaart, de gemeentelijke pagina, facebook, twitter, etc. en we delen dit met scholen, sportverenigingen, maatschappelijke partners.
2. We ontwikkelen een folder met een overzicht van landelijke en lokale inkomensondersteunende regelingen, schuldhulpverlening en de uitvoerende organisaties en verspreiden deze op voor de doelgroep toegankelijke plaatsen.

3. Wij onderzoeken op welke wijze we jongeren kunnen betrekken bij de beleidskeuzes over verstrekkingen voor deze doelgroep (experiment).

Uitgangspunt 1: zelfredzaamheid en eigen regie

Uitgangspunt 2: preventie en vroegsignalering

Uitgangspunt 3: integraal werken en maatwerk

Uitgangspunt 5: experimenteren

3. Randvoorwaarden

3.4 Financiën

De middelen voor uitvoering van dit actieplan zijn de budgetten gemeentelijk armoedebeleid. Zie hieronder een overzicht van deze budgetten per gemeente:

Budget gemeentelijk armoedebeleid

Uit het Gemeentefonds	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo
Uitvoering minimabeleid	€ 839.025	€ 159.167	€ 933.800	€ 612.759
Uitvoering schuldhulpverlening	€ 60.000	€ 73.700	€ 70.000	€ 40.000
Begroting 2018	€ 899.025	€ 232.867	€ 1.003.800	€ 652.759

Minimabeleid

Het minimabeleid wordt mede vormgegeven door de inzet van 'Klijnsma-gelden' en gelden uit de gemeentelijke begroting. In het nieuwe regeerakkoord zijn voor de komende drie jaar (2018 t/m 2020) extra middelen opgenomen voor het voorkomen van schulden en het bestrijden van armoede, in het bijzonder onder kinderen. De bedragen per gemeente zijn nog niet bekend.

Inkomsten 2018	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo
Klijnsma gelden (meicirculaire 2017, decentralisatie-uitkering armoedebestrijding kinderen 2018 ev.)*	€ 85.792	€ 38.081	€ 78.888	€ 53.401
Extra gelden voor ouderen (meicirculaire 2017)**	€ 9.300	€ 3.200	€ 9.100	€ 6.700
Totaal begroting	€ 95.092	€ 41.281	€ 87.988	€ 60.101

*Meicirculaire 2018: bekendmaking bedragen voor 2019

**Deze gelden vervallen per 1-1-2019 (bron: decembercirculaire 2016)

Communicatie

Eén van omvangrijke actiepunten van dit plan is het in-/opzetten van communicatie- en voorlichtingsactiviteiten. Hierover leest u meer in hoofdstuk 4 Communicatie. Vanuit het budget gemeentelijk armoedebeleid (grootboeknr. 6630150) worden de onderstaande bedragen hiervoor uitgetrokken.

Uitvoering communicatie activiteiten voortvloeiende uit hoofdstuk 4 van dit actieplan en het beleidsplan schuldhulpverlening.	Bergen	Castricum	Heiloo	Uitgeest
Totaal begroting 2018	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000

3.5 Evalueren en monitoren

Evaluatie

De evaluatie en het monitoren van de resultaten zijn mede van belang voor de gemeentelijke begroting.

Conform het gestelde in het Integraal beleidskader wordt er als volgt geëvalueerd:

- wat heeft het actieplan opgeleverd;
- hoe verhoudt zich dat tot de gestelde doelstellingen/maatschappelijke effecten;
- wie is betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en wat heeft dit opgeleverd;

- welke acties nemen we qua bijstelling;
- we leren van de verschillende ervaringen in de gemeenten.

De eerste evaluatie van dit actieplan zal in het tweede kwartaal van 2019 worden gepresenteerd.

Monitoren

Om de doelstellingen van dit actieplan te monitoren gebruiken we in ieder geval de volgende indicatoren:

- het aantal inwoners dat leeft van een minimum inkomen (doelgroep minimabeleid);
- het aantal inwoners met problematische schulden;
- het gebruik van de inkomensondersteunende voorzieningen en de inzet van de schuldhulpverleningsproducten;
- de uitgaven van de budgetten minimabeleid en schuldhulpverlening en of we op termijn meer preventieve voorzieningen inzetten en een afname realiseren van zwaardere ondersteuningsvormen (verschuiving uitgaven van 2^e lijns naar preventieve activiteiten);
- de tevredenheid van inwoners die gebruik hebben gemaakt/maken van de dienstverlening van Sociaal.nl en/of de minimaregelingen;
- de bekendheid van de mogelijke ondersteuningsvormen bij inwoners;
- effectiviteit van experimenten;
- stapeling (De overlappen in doelgroepen die een beroep doen op de genoemde instrumenten van het armoedebeleid en op de overige voorzieningen in het kader van het brede sociale domein).

Er zijn verschillende acties nodig om deze wijze van monitoring in te richten:

- Binnen de gemeentelijke systemen moeten het budget en gebruik van minimaregelingen, schuldhulpverlening en overige voorzieningen (denk aan Wmo, Jeugd, etc.) op een éénduidige en toepasbare wijze worden ingericht;
- We maken (nadere) afspraken met Sociaal.nl over de inhoud van de managementinformatie;
- Enkele indicatoren moeten worden opgenomen in het jaarlijkse Klanttevredenheidsonderzoek (KTO).

Deze acties nemen we op in het implementatieplan dat we voor dit actieplan opstellen.

4. Communicatie

Inwoners met armoedeproblematiek en/of met (dreigende) financiële problemen moeten vroegtijdig in beeld komen, zodat passende ondersteuning zo snel als mogelijk in gang gezet kan worden. Op deze manier voorkomen we dat schulden oplopen en financiële problemen complexer worden. Inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen moeten weten welke inkomensondersteunende maatregelen de gemeenten bieden. Op deze manier voorkomen we dat inwoners of hun minderjarige inwonende kinderen niet (kunnen) participeren.

Dit betekent dat een inwoner moet weten waarvoor hij waar terecht kan. Goede, gerichte en laagdrempelige informatieverstrekking, onder andere over de inkomensondersteunende maatregelen, is hierbij van belang. We passen de communicatie-activiteiten en voorlichting zoveel als mogelijk aan op de (behoeften) van de doelgroepen. Immers, iedere doelgroep kent zijn eigen problematiek en specifieke wijze van benadering.

Aanpak

Het creëren van bekendheid met/over de inkomensondersteunende maatregelen en de mogelijkheden rond schuldhelpverlening vraagt dat:

- inwoners en maatschappelijke partners regelmatig geïnformeerd worden over de mogelijkheden;
- gebruik wordt gemaakt van communicatie-instrumenten die de doelgroepen aanspreken/bereiken;
- informatie op een laagdrempelige manier vindbaar is;
- voorlichting en informatie en advies gegeven wordt;
- informatiemateriaal beschikbaar is (bijvoorbeeld een folder/flyer); en
- cursussen/workshops georganiseerd worden.

Herhaling van de boodschap is belangrijk om inwoners en maatschappelijke partners goed te informeren, het niet-gebruik van regelingen tegen te gaan en problemen vroegtijdig te signaleren. Dit vergt een gestructureerde aanpak vanuit een (nog op te stellen) communicatieplan. Hiervoor is extra capaciteit nodig van een communicatieadviseur. Deze formatie is op dit moment niet beschikbaar.

Wat gaan we doen?

In de actiepunten in hoofdstuk 2 zijn meerdere communicatie acties opgenomen. Hieronder werken we deze verder uit.

- *Gemeentelijke website, Gemeentepagina lokale krant*

We intensiveren de voorlichting over inkomensondersteunende voorzieningen en schuldhelpverlening door goede en actuele informatie op de gemeentelijke website, de sociale kaart, de gemeentelijke pagina in de lokale krant, facebook, twitter, etc.

Op de gemeentelijke website moet informatie over minimaregelingen en mogelijke ondersteuning bij (dreigende) schulden makkelijk vindbaar zijn. Hier moet basisinformatie staan met doorverwijzing naar Sociaal.nl, maatschappelijke partners en de sociale kaart.

Via de gemeentepagina informeren we inwoners periodiek (minimaal 8 keer per jaar) over waar zij terecht kunnen met vragen over schuldhelpverlening in de breedste zin, de verschillende vormen van schuldhelpverlening, hoe financiële problemen voorkomen kunnen worden en over het inloopspreekuur bij het Sociaal Team.

- *Ketenpartners*

We informeren intermediairs (stichting Welzijn), Sociaal Team, woningcorporaties, kerk/diaconieën en maatschappelijke organisaties over de verschillende regelingen voor mensen met financiële problemen. Het doel is dat intermediairs een grotere groep inwoners

kunnen voorlichten, maar ook financiële problemen tijdig kunnen signaleren en kunnen oppakken of doorverwijzen naar de juiste organisaties.

- *Voedselbanken en kerken*

De voedselbanken, kledingbanken en kerken zien en ondersteunen de doelgroepen in natura (voedsel- of kledingpakketten) of financieel (voldoen schuld). Deze ketenpartners vervullen een belangrijke signalerende, verwijzende, informatieve en/of ondersteunende rol. Door het voegen van flyers/folders over inkomensondersteunende maatregelen in het voedselpakket van de inwoner kan het gebruik worden vergroot.

- *Sociale kaart*

In de sociale kaart maken wij melding van organisaties die ondersteuning en/of hulpverlening bieden op het gebied van inkomensondersteuning en/of schuldhulpverlening en de producten/regelingen die zij aanbieden.

- *We organiseren workshops, voorlichting en cursussen*

Om inwoners bewust te maken van de risico's en gevolgen van het hebben of maken van schulden en het leven in armoede organiseren wij in samenwerking met lokale en landelijke organisaties workshops, voorlichting (op scholen) en cursussen over omgaan met geld. Denk bijvoorbeeld aan een interactieve voorstelling over geldzaken.

- *We ontwikkelen informatiemateriaal*

Denk hierbij aan een folder, flyer of overzicht met inkomensondersteunende maatregelen en schuldhulpverleningsorganisaties. Deze bieden wij aan op voor de inwoner toegankelijke locaties zoals de bibliotheek, stichting welzijn, vrijwilligers informatiepunten, huisartsen, scholen, etc.

- *We organiseren themabijeenkomsten*

We organiseren in samenwerking met en ten behoeve van maatschappelijke partners, de gebiedsregisseurs en de buurtregisseurs themabijeenkomsten met als doel deskundigheidsbevordering, informatie-uitwisseling en kennismaking.

- *We onderzoeken op welke wijze we cliëntparticipatie specifiek gericht op jongeren kunnen vormgeven*

Wij gaan onderzoeken of één van de bestaande landelijke voorbeelden/projecten aansluit bij het integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018 en bij de vier gemeenten.

- *We maken gebruik van social media als Facebook en twitter*

Voor het vergroten van het bereik onder jongeren zetten wij deze instrumenten in om te informeren.

5. Planning

Het actieplan is ambitieus en bevat veel actiepunten. Naast dit actieplan voeren we ook de (veranderende) wettelijke taken uit, de terugkerende werkzaamheden rond bijvoorbeeld een collectieve zorgverzekering minima en acties uit andere actieplannen. Dit betekent dat acties gefaseerd opgepakt/uitgezet kunnen worden. Wij brengen daarom prioriteiten aan bij de uitvoering van de actiepunten uit dit actieplan.

Voor 2018 zien wij de volgende prioriteiten:

Nr.	Actie	Planning
1	Vaststelling beleidsplan schuldhulpverlening (waarna aansluitend de beleidsregels schuldhulpverlening geactualiseerd worden)	2 ^e kwartaal 2018 – gereed
2	Vaststelling minimabeleid in beleidsregels sociaal domein (waarna een implementatie en communicatietraject start)	1 ^e kwartaal 2018 – gereed
4	Sociale kaart (onderdelen uit dit actieplan en het beleidsplan schuldhulpverlening verwerken in de sociale kaart)	2 ^e kwartaal 2018 – gereed
5	We informeren en stimuleren inwoners om zich voor ondersteuningsvragen op het gebied van inkomen en schuldhulpverlening te wenden tot het Sociaal Team (incl. spreekuur Sociaal.nl)	2 ^e kwartaal 2018 – start
6	We starten met de communicatie-activiteiten uit hoofdstuk 4 van dit plan	1 ^e t/m 4 ^e kwartaal 2018
7	We zetten in op deskundigheidsbevordering van de medewerkers van de Werkorganisatie BUCH.	1 ^e t/m 4 ^e kwartaal 2018
8	We maken afspraken met woningcorporaties.	1 ^e kwartaal 2018

Bij het ontwikkelen van het actieplan zijn in 2017 al acties opgestart die ook in 2018 nog doorlopen. Denk hierbij aan:

- ontwikkeling beleidsplan schuldhulpverlening 2018-2021;
- start van de aanpassing van het minimabeleid van de 4 gemeenten;
- deelname van Uitgeest aan de Collectieve Zorgverzekering Minima;
- deelname aan het Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds (kickoffbijeenkomsten);
- ontwikkeling nieuwe regeling meerkostenregeling chronisch zieken en gehandicapten;
- oriënterende gesprekken voor cliëntparticipatie specifiek gericht op jongeren;
- deskundigheidsbevordering van de medewerkers van de BUCH Werkorganisatie;
- oriënterend gesprek landelijke fondsen voor verdere besteding Klijsma-gelden.

6. Bijlagen

6.1 De gemeenten in beeld

Alle BUCH-gemeenten hebben een dorpskarakter vanwege de kleine kernen. Het dorps karakter zorgt ervoor dat de sociale cohesie sterk is en dat mensen naar elkaar omkijken. Dit willen we vooral behouden en daar waar mogelijk versterken om inwoners in hun eigen (financiële) kracht te houden/zetten en dat daar waar nodig ondersteuning te organiseren binnen een sociaal netwerk. Iedere BUCH-gemeente is echter uniek en daarom schetsen we eerst een beeld per gemeente.

Overzicht 1.1 Aantal huishoudens en jongeren in huishoudens met laag inkomen

Gemeente	Aantal huishoudens met inkomen tot 120% en een laag vermogen	Aantal jongeren tot 18 jaar in huishoudens met inkomen tot 120%	Bijzonderheden
Bergen	745	300	De vergrijzing van de bevolking is een landelijke trend die in grote mate voor Bergen zal gaan gelden (bron: actieplan informele zorg).
Uitgeest	225	98	Het aandeel ouderen is relatief klein en daarmee heeft Uitgeest het laagste vergrijzingscijfer van de regio.
Castricum	617	351	GGZ inwoners
Heiloo	384	126	GGZ inwoners

Bron: De hierboven gebruikte cijfers zijn statische gegevens gebaseerd op het kalenderjaar 2015 (KWIZ).

Overzicht 1.2 Gebruik/Bereik van het huidige minimabeleid

Omschrijving	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo
Kwijtschelding (aantal huishoudens)	421	147		254
Individuele bijzondere bijstand	179 (personen)	94	369 (verstrekkingen)	182 (personen)
Individuele inkomenstoelage (aantal huishoudens)	137	21	152	105
CZM (aantal huishoudens)	347	n.v.t.	233	238
Participatieregeling (aantal huishoudens)	175	90 (personen)	159	450
Schoolkostenregeling (individueel)	66	Zit verweven in bovenstaande 90 personen	52	65

Bron: De hierboven gebruikte cijfers zijn statische gegevens gebaseerd op het kalenderjaar 2015 (KWIZ).

Overzicht 1.3 Uitkeringen Levensonderhoud

Als we kijken naar het aantal inwoners met een uitkering levensonderhoud op grond van de Participatiewet (inclusief verblijf in een inrichting), IOAW, en de IOAZ dan geeft dat onderstaand beeld voor de BUCH-gemeenten.

Gemeente	Totaal aantal uitkeringen (PW, IOAW, IOAZ, PW WLZ instelling)	Totaal aantal cliënten incl. partners
Bergen	284	369
Uitgeest	115	136
Castricum	352	418
Heiloo	290	337
Totaal BUCH	1.041	1.260

Bron: Vangnetuitkering. Peildatum 1 januari 2017

6.2 Overzicht betrokken partijen & evaluaties

Nieuwe Werkwijze

Om uitvoering te geven aan onze missie en visie is in het Integraal beleidskader een andere manier van werken beschreven. In dit actieplan is uitvoering gegeven aan deze nieuwe werkwijze.

Actieplannen worden opgesteld in samenspraak met betrokkenen

In het integraal beleidskader staat dat wij al onze actieplannen voorbereiden in samenspraak met direct betrokkenen. Inwoners komen echter niet zonder meer op een participatiebijeenkomst van de gemeente. Openlijk praten over het leven in armoede, van een minimum inkomen moeten rondkomen en/of het hebben van schulden is nog omgeven door een taboesfeer. Om cliëntparticipatie op dit punt te realiseren is een lange(re) aanloop nodig. Om toch een beeld te krijgen van de vraag van de inwoners zijn de Sociaal Teams (incl. externe partners), kwaliteitsmedewerkers, externe maatschappelijke partners, gebiedsregisseurs, beleidsadviseurs belast met de dossiers WMO/Jeugd/Onderwijs/Sport, backoffices, adviesraden sociaal domein en de raadsklankbordgroep BUCH sociaal domein tijdens (interactieve) bijeenkomsten om input voor dit actieplan gevraagd.

Bijeenkomsten & Evaluaties

1. Bijeenkomst adviesraden sociaal domein

Op 7 december 2016 is een afvaardiging van de adviesraden sociaal domein geïnformeerd over de ontwikkeling van een actieplan en de randvoorwaarden die de bestuurders hebben meegegeven. Voorts zijn de adviesraden om input gevraagd. Op 6 maart 2017 heeft er nog een bijeenkomst met de adviesraden plaatsgevonden. Een afvaardiging van de adviesraden is geïnformeerd over de input die opgehaald is na 7 december 2016.

2. Bijeenkomst Sociaal teams, backoffices en partners

Op 9 februari 2016 heeft er een interactieve bijeenkomst plaatsgevonden met de Sociaal Teams, backoffices en andere betrokken organisaties in de BUCH-gemeenten, die veel doen voor/contact hebben met inwoners met een laag inkomen en/of schuldenproblematiek en/of behoren tot één van de kwetsbare groepen. In deze bijeenkomst hebben we gezamenlijk de behoeften en knelpunten van het (bestaande) minima-, schuldhulpverlenings- en preventiebeleid besproken. Wat werkt goed, wat werkt niet, wat missen we, waarover moeten we (betere) afspraken maken, welke experimenten zouden we willen uitvoeren

3. BUCH klankbordgroep

Op 1 maart 2017 is de klankbordgroep BUCH middels een presentatie geïnformeerd over het proces van de totstandkoming van het actieplan, is informatie gedeeld die al vanuit andere bijeenkomsten is opgehaald en is de klankbordgroep BUCH gevraagd input te geven. Wat vindt de klankbordgroep belangrijk om mee te geven bij de totstandkoming van het actieplan. Tijdens deze bijeenkomst hebben de raadsleden het verzoek gedaan verder betrokken te worden bij de ontwikkeling van het actieplan. Hierover is door de colleges afgesproken dat het actieplan na het vaststellen door de colleges ter informatie aan de raden wordt toegezonden en dat het actieplan tijdens een informatieavond aan de klankbordgroep wordt gepresenteerd.

4. Evaluatie collectieve zorgverzekering minima (CZM) 2017

Op 2 februari 2017 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de CZM met uitvoerende consulenten en kwaliteitsmedewerkers. Een maatwerkvoorziening voor inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen. Ook in 2017 zien wij weer een stijgende lijn in het aantal deelnemers aan deze regeling. Vooral de aanvullende verzekering met daarbij herverzekering van het eigen risico staat erg in de belangstelling.

5. Evaluatie beleidsregels meerkosten chronisch zieken en mensen met een chronische beperking (meerkostenregeling)

Op 17 januari 2017 heeft een evaluatie van de meerkostenregeling plaatsgevonden met uitvoerende consultants en kwaliteitsmedewerkers. Gebleken is dat deze beleidsregels praktisch niet goed uitvoerbaar zijn en een administratieve lastverzwaring voor zowel inwoner als uitvoering betekent. De complexiteit en de hoeveelheid van de in te leveren bewijsstukken heeft geleid tot minder gebruik van de regeling. De beleidsregels worden tegen het licht gehouden en een nieuw voorstel volgt. Beleidsmatig heeft er overleg plaatsgevonden tussen de beleidsmedewerkers Wmo, Participatiewet en de senior juridisch adviseur. Verschillende mogelijkheden zijn in beeld gebracht. Deze worden verder uitgewerkt en besproken met verschillende disciplines. Een nieuwe beleidsvoorstel wordt rond de zomervakantie 2018 verwacht.